

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXVII.

ЖОВТЕНЬ — 1977 — OCTOBER

Ч. 260

ISSN 0026-9042

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Z2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J., 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko,
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.,
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M,
G. P. O. Adelaide,
S. Australia.

МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді
Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО
Редагує Колегія

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDENKO

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 7.50 доларів
Ціна одного примірника: 75 центів

В Австралії 5.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 55 центів

В Англії і Німеччині 6.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 60 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи 5.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 50 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки 4.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 40 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає остан-
нє число журналу, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо прислати поштові значки або інтерна-
ціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських
центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів
не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,

Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

У ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Ю. Клен, В. Сосюра, Л. Ковальчук —
поезії, О. Г. — Подорож по Онтаріо, Етнічна преса і єдність Канади,
О. Шевченко — Ще один крок вперед, К. Степовий — У той край,
де немає ні зітхання, ні журби, А. Шевченко — збереження україн-
ства поза Україною і участь ОДУМ-у в цьому процесі, Наодинці з
природою, Н. Єкісеніва — Друг людини — молоко, П. Єстефаров —
Лісова ласунка, З одумівського життя, сторінка Юного ОДУМ-у, Різне.

На обкладинці: Фрагмент з "Гуцулки". Виконує танцювальний ан-
самбль ОДУМ-у в Торонто "Веснянка". Керівник ансамблю Микола
Балдецький.

Юрій КЛЕН

Юрій Клен

ПАМ'ЯТИ ПОЕТА НЕОКЛЯСИКА

Тридцять років тому 30 жовтня 1947 р. перестало битися серце нашого визначного поета Юрія Клена (справжнє прізвище Освальд Бурггардт), сучасника М. Зерова, М. Рильського, П. Філіпповича та М. Драй-Хмари, який разом з ними складав загальновідому в 20-х роках мистецьку групу "п'ятірне гроно" київських неоклясиків, яку советський уряд жорстоко розгромив за їхні, суперечні большевицькій ідеології літературні позиції. М. Зеров і П. Філіппович трагічно загинули на Соловках, М. Драй-Хмара на Колимі, М. Рильський, якому за висловом Клена, "чиясь рука здавила спів у горлі", змушений був вихвалити те, проти чого була вся його щира душа, чому опиралось все його ество.

Юрій Клен хоч і походив з німців-колоністів на Україні, вважався громадянином Германської Імперії і мав німецький паспорт. Це дало йому змогу виїхати в 1932 р. до своєї прабатьківщини, де він став викладачем славістики в Мюнстері.

У Советському Союзі Юрія Клена (проф. О. Бурггардт), широкозорого критика, ученого і літературознавця, ерудита, знавця трьох головних

ПОМОЛИМОСЬ...

Помолимося за тих, що у розлуці
Помруть, відірвані від рідних хат.
Помолимося за тих, що у розпучі
Вночі гризуть залізні штаби ґрат,
Що душать жаль у невимовній муці,
За тих, кого веде на страту кат!
Над ними. Господи, в небесній тверді,
Простри свої долоні милосерді!

Помолимося за тих, кому на герць
Піти не вистачить снаги і сили,
За всіх отих, кого гірка, як смерть,
Недоля під ярмо важке схилила,
Хто чашу горя п'є, налиту вщерть,
Вславляючи життя своє немиле.
За тих співців, які за хліб і чай
Виспівують нам пекло, наче рай.

Бо, може, жереб їх з усіх найгірший:
Вони вславляють тиск чужих долонь,
На самоті ж їм груди дишуть ширше:
Як ніч обвіє пахощами скронь,
Вони складають потай п'яні вірші,
Де плаче сонце... й кидають в огонь,
Не вчує світ: весна крізь ці канцони
Ридає так, що на душі холодне.

Тож ревно помолімося за всіх,
Кого сувора доля не пригорне,
Хто не зазна ні радості, ні втіх,
За всіх, кого нещадно чавлять жорна,
Кому завмер у горлі криком сміх,
Чий неясні дні, як ночі чорні.
Ти, Боже, їх у темряві не кинь,
Благослови їх шлях серед пустинь!

(З поеми "Прокляті роки")

світових мов, знали більше як редактора й перекладача. Він зредагував багато цінних видань, перекладів з німецьких авторів та повну збірку творів Джека Лондона (у видавництві "Книгоспілка"). Вже перебуваючи за кордоном Юрій Клен остаточно сформувався як оригінальний поет. Збірку його поезій "Каравели" 1943 р., що вийшла в Празі, не даром вважають одним з найкращих досягнень української еміграції. Проте, видатним його твором є написана октавами поема "Прокляті роки" (про голод в Україні), написана жагучим звинуваченням большевизму, силою гнівного вислову перевищує все перед тим написане поетом, за винятком хіба кількох рядків, останнього, найбільшого твору епопеї "Попіл імперії". Цю поему, в якій автор зображує україн-

(Далі на стор. 12)

БОЖА МАТІР

Йшла степами й питала:
"Де мій син? Чи не стрівся він вам?"
(А по селах ставки — як дзеркала:
Божий простір веселим качкам).

"Чи не стрівся вам десь на дорогах
Синеокий Христос?
Волосся у нього
Золоте, як осінній покос".

Все питалася знову і знову:
Люди мовчки сахалися вбік
(Лиш поважно, дивилися вслід їй корови,
Пес безхатній за нею до царини біг).

За рікою спинила на ниві
Дідуся, що гнідка поганяв.
Кінь істомлений голову сиву
На плече їй поклав (бо пізнав!).

"Чи стрічали його ви з дарами?
Чи вінчали його, як царя,
У високому білому храмі,
Де у вікна світила зоря?"

— "Та невже ж тобі ще не казали?"
Роз'ярився корявий дідусь:
"На усіх перехрестях його розіп'яли,
І помер твій веселий Ісус.

Біле тіло його шматували.
Загинали над ним матюки.
І вовкам на поталу
Розкидали куски".

Головою припала до гриви...
Враз метнулась назустріч зорі
(Дикі гуси крикливі
Закружляли над нею вгорі).

А за нею навздогін пожежі,
Диму сизого змії виткі.
Біжучи, розгубила одежі,
І махали услід вітраки.

Вдалені над житами
Білим квітом гойдалась вона.
Осипалася там пелюстками...
Манячіла, щезала в ланах.

— — — —

Бур'яном заростає дорога,
Що крізь заграву днів
Нас вела до далеского Бога.
Але вересом слід твій зацвів,

Скорбна мати, що плачеш у небі,
І під обрієм грізних років,
Голубіє, мов спогад про тебе,
Синя плахта лісів.

Синій пояс твій річкою в'ється...
Затаївши останній вогонь,
Так тихесенько б'ється
В ніжнім теплі твоїх долонь

Під дощами твого волосся
Бідне серце землі.
І росте з нього буйне волосся,
І курличуть над ним журавлі.

19. IV. 35.

СОФІЯ

Нехай твій дзвін заглушать літаки.
Нехай тебе знесуть і хай на місці,
Що освятили літа і віки,
Поставлять пам'ятник добі нечистій.
Нехай змурують чорний хмарочос
Там, де стоїш ти, біла й золотава,
О ліліє струнка в намисті з рос,
Яку плекала мудрість Ярослава.
Нехай здере новітній печеніг
Смугляє золото з бань на кінську збрую
І скрізь полишить слід блюзнірських ніг:
Це лиш мара нам видава гаптує,
Які триватимуть недовгий вік.
Коли спорудять зал з бетона й скла,
І електричний вихор зашаліє
Там, де священна сутінь залягла
И в дрімотнім сні спочила Візантія, —
То знай: це все пройде без вороття.
Так само снилися нам колись татари,
Тож знов чаклун якийсь навів чари,
І бачиш ти примари небуття.
Правдивий світ, — не той, для ока зримий, —
Крилами розтинаючи вогонь,
Гойдають тихо грізні серафими
На терезах своїх долонь.
Він, наче плід, важніє й дозріває,
Наллятий плином невідомих лон,
І темний сік, буруючи, співає,
Немов вино Господніх грон.
Колись усім об'явиться, як чудо,
Істота кожної з земних речей.
Настане день... світ спалахне й полуда
Тобі спаде з засліплених очей.
В священнім жасі, дивно скам'янілий,
— Немов хто в вічність відчинив вікно, —
Побачиш ти у млі нестерпно білій
Все, все таким, як справді є воно:
Хрестом прорізавши завісу дима,
В красі, яку ніщо не сокрушить,
Свята Софія, ясна й незрушима,
Росте легендою в блакить.

27. III. 35.

О. ГАВРИШ

ПОДОРОЖ ЖУРНАЛІСТІВ

Людам властиве привикати до місця свого осідку й часто ця звиклість до міста, чи до його околиці, відмежовує людину від широкого й цікавого світу, зменшує не лише її зацікавлення ним, але й власний інтелектуальний розвиток: пізнання краси природи, могутньої сили людського розуму, зустрічей з цікавими й приємними людьми, відчуття спорідненості людської родини. Замкненість робить життя людини безбарвним і навіть гнітючим. Найефективніший засіб позбутися сірої задушливої рутини повсякденного життя — це подорож. Вона звільняє людину від гіпнозу миготливого екрану телевізії і вводить її у справжнє різноманітне, повне світла й повітря життя: поповнює і поширює її виднокруг, повертає їй енергію, бадьорість, любов до життя і людей, надихає до праці й дальших відкриттів.

Жага знання і відкриття нових незнаних земель здавна гнали допитливих людей у небезпечні подорожі. Пішки переходили вони пекучі піски пустель, долали високі сніжночолі гори, перепливали в ненадійних човнах бурхливі ріки і, навіть, океани, переборювали холод і спеку, голод і хвороби, керуючись єдиним дороговказом — пізнанням світу.

У наші часи удосконалені шляхи сполучення улегшують подорожі різного виду, так званого

туризму. Подорожі можуть бути відпочинкові або для вивчення країни, її природи, індустрії, історичних, архітектурних пам'яток свого краю або інших країн. Вони поширюють і поглиблюють знання мандрівника і духово збагачують.

Наш уряд дбає про розвиток туризму в Канаді й заохочує своїх громадян пізнати величну красу й багатство своєї країни. Одним із засобів заохочення і поширення туризму є преса. Тому Онтарійське Міністерство Індустрії і Туризму влаштовує для членів Онтарійської Асоціації Етнічної Преси турне по нашій провінції, враженнями від яких вони діляться з суспільством. Цього року мета нашої пізнавальної подорожі є південь Онтаріо.

Як і попередніх років учасники подорожі (понад 30 осіб) зібралися 12. 6. ц. р. біля Онтарійського Парляменту в "Квінс Парк, і о 2 год. по полудні під проводом директора турне п. А. Вена, представника Онтарійського Департаменту Туризму й Індустрії, п. В. Мауко, голови Асоціації Етнічної Преси, а також фотографа п. Б. Ріда виїхали автобусом до столиці Канади Оттави. Якщо взяти до уваги, що Онтаріо — Країна Великих Озер — як його називають, мало не вдвічі більша за Францію, то віддаль до Оттави (350 м.) порівнюючи недалеко.

Учасники подорожі перед парламентом. Оттава.

Чудові краєвиди, що мов фільмова стрічка розгортались за вікнами, непомітно скоротили час. Деякі околиці нагадують нашу українську лісостепову смугу: ліси, переліски, пагорби й степ, що зникає за далеким обрієм. А то раптом блисне з-поза зелені озеро або річка. І мимохіть спадає на думку, що колись цим багатим і неосяжним краєм мандрували індіанські племена, і меткі стріли їхніх мисливців наздоганяли намічену дичину.

Тепер тут, на поодиноких фармах, пасеться породи́ста худоба, біля високих сірих клунь біліють чепурненькі хатини, а біля них неодмінні авта.

Не зупиняючись наш автобус прямує до Оттави. Назва її походить від індіанського слова "adawbe", що означає: торгувати, міняти. Як відомо, ріки колись були найкращими шляхами сполучення і торговельного обміну. І місто лежить саме на злитті трьох річок: Оттава, Рідо і Гатіно.

Надвечір ми прибули до нашої мети. Після вечері й обміну враженнями розходимось по призначених нам кімнатах готелю.

На другий день у супроводі міського провідника (гіда) виїжджаємо оглядати місто. Теплий соняшний ранок. Ми їдемо вулицею амбасад, повз резиденцію генерал-губернатора, військовий музей, національний музей, галерею мистецтва, обсерваторію, старовинну церкву Мадонни. У місці багато пам'ятників: королеві Вікторії, будівничому каналу Рідо, Роберту Балдвінові і багатьом визначним особам, будівникам Канадійської Федерації, канадійським солдатам, що загинули у Першій Світовій війні. Водій на прохання гіда зупиняє автобус на пару хвилин біля найцікавіших об'єктів. Поруч старовинних приватних і державних будівель, натхнених індивідуальністю архітектів, модерні бетонно-скляні гмахи, ніби величезні крижані айсберги спинаються в синяву не-

ба. І все це потопає в морі парків, алей і садів з водограями й безліччю квітів, помережане порожистими річками, перетяте славним каналом Рідо. Чудове місто!

Але мусимо залишати всю цю красу й поспішати на обід, де маємо зустрітися з міністром багатокультурності паном Й. Гей, сенатором п. Й. Роза, головою Ради Багатокультурності, та іншими представниками уряду. Після промови міністра п. Й. Гей, в якій він висловив певність, що політика багатокультурності зробить Канаду країною, якій заздритиме світ, та звернення голови Асоціації Етнічної Преси п. В. Мауко, обід закінчився, і ми попрямували до Федерального Парляменту з його славнозвісною "Баштою миру". Будову його в готичному стилі запроєктовано 1859 р., а перше засідання федерального парламенту відбулося в ньому 1867 р.

Маєстатична будова парламенту височіє на гірці луки річки Оттава і домінує над містом, "як блискучий символ країни", як сказав Вінцент Массей, перший народжений в Канаді генерал-губернатор.

Перед парламентом — великий травник, де щоранку, відбувається традиційна зміна варти. У ній беруть участь два загони гвардійців у кольорових уніформах, які вживалися в діючій армії останній раз в 1884 р.

Командир уступаючої варти звітує командирові нової. Між лавами вояків проносять прапор. Під звуки військової оркестри гвардійці марширують перед будинком парламенту. Все це відбувається дуже врочисто, прецизійно й залишає незабутнє враження гордості і впевненості.

Ми у головному вході парламенту, перед нами розкішно орнаментована фантастичною різьбою Заля Конфедерації. Вирізьблені з вапняку завит-

В садибі литовських мистців.
Праворуч Атанас Самосайтіс.

В одній з офіцерських кімнат. Форт Генрі.

ки й сплетіння листя навколо стебел тягнуться вгору арками й здається, що ці повзучі рослини раптом скам'яніли на місці. Кам'яні стебла розпускаються вгорі і розцвітають розкішними квітками. Арки склепіння залі з'єднані як символ Канадської Федерації провінцій, кожна з них підтримує і дістає підтримку одна від одної. У переходах між колонами й склепінням коридору є вирізблені з вапняку обличчя всіх англійських королів, починаючи від Вікторії. На одній колоні є ще не оброблений блок вапняку для образу Єлизавети II.

А ось і Палата Громад з готичними вікнами, галереєю і оригінальними "щільниками" під стелею. Фойє її і верхня частина стін вкриті чудовою різьбою по каменю. Ціла зала в зелених кольорах.

У Залі Слави цікава різьба по мармуру "Трудівники" як символ пошани до всіх тих, хто віддав свою працю розбудові Канади. Також звертає увагу різьба на честь "сестер-жалібниць", у якій відбита їхня самовіддана праця від початку поселення європейців у Канаді 1639 р. і до 1918 р.

Не можна не згадати про залю Комітету Зв'язку. Тут у скляних вітринах зберігаються автографи всіх членів перших парламентів Об'єднаної Канади від вересня 1867 р. починаючи. В іншій вітрині золотий таріль зо два фути в діаметрі,

прикрашений стома кленовими листками, які символізують сторіччя Канади. Це подарунок англійських ювелірів, коштує він 12.000 доларів.

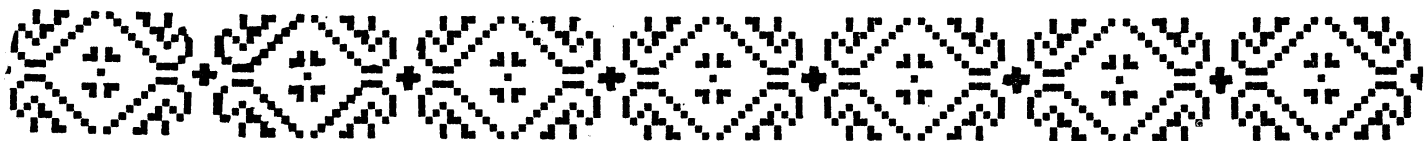
Идучи галереєю з портретами всіх спікерів, заходимо до Сенату. Зал в червоних тонах, в ній 102 місця для сенаторів. Навколо різьблені дубові панелі й кам'яні оздоби. На стінах картини епізодів з Першої світової війни. В центрі головний трон для королеви, менший — для її чоловіка.

Бібліотеку, будівництво якої скінчено 1876 р., вважають однією з найкращих будівель в цілому парламентському архітектурному комплексі. Під час пожежі парламенту в 1916 р. її пощастило врятувати. Вона дуже гарна зовні, а ще краща всередині. Її кругла зала прикрашена майстерною різьбою по дереву, що забрало 16 років праці. Ця зала створює настрій чогось естетичного, вічного. Крізь кольорове скло вікон м'яке світло ллється на статую королеви Вікторії, на спинки книжок (найстаріша з них 1176 р.). І до всього різьба по каменю, дереву й металу.

Взагалі внутрішнє оздоблення будівлі парламенту — це симфонія скульптурного мистецтва з різних матеріалів і кольорів.

Якщо канадійці мають ще сентимент до традицій, то найяскравіше він виявляється саме в будинку парламенту, просякненого ним.

(Закінчення в наступному числі)

ЕТНІЧНА ПРЕСА І ЄДНІСТЬ КАНАДИ

ДЕКЛАРАЦІЯ ОНТАРІЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ

З нагоди візиту Її Величності, королеви Єлисавети II до Канади, Онтарійська Асоціація Етнічної Преси на засіданні виконавчої й Ради директорів 13 травня 1977 одноголосно прийняла таку декларацію:

"Ще задовго перед створенням Королівської Комісії для двомовності й двокультурності одним із завдань етнічної преси був розвиток канадської єдності" — ствердив у 1970 р. п. Д. П. Аллен, зв'язковий офіцер департаменту Державного Секретаря у своєму звіті до Оттави.

Справді, на протязі кількох десятиліть етнічна преса мала завданням не тільки допомагати в інтеграції імігрантів, але була й серйозно зацікавлена в розвитку Канади в дусі єдності канадського населення й території. Зростаюче число імігрантів розширило засяг і обов'язки етнічної преси й поставило перед нею нові вимоги. Єдність Канади й прагнення до специфічної канадської індивідуальності, існуючі вже понад сто років, були серед цих нових цілей етнічної преси.

Етнічні часописи, за винятком кількох публікацій з комуністичною орієнтацією, завжди були про-канадські; вони намагалися зміцнити єдність Канади й додати барвистості до різноманітності, існуючої в цій єдності.

Таке становище етнічної преси було ясно й детально окреслене в заяві Канадійської Федерації Етнічної Преси, поданій Королівській Комісії для двомовності й двокультурності.

Крім того, в 1969 р., у дискусії з Прем'єр-міністром, високодост. П'єр Елліотом Трудо, делегати Канадійської Федерації Етнічної Преси й Онтарійської Асоціації підкреслили ці погляди знову й наполягали, що етнічні групи, в імені яких виступає етнічна преса, не бажують, щоб їх трактували як "не варту уваги величину" при розгляді справ національного значення.

Делегація далі підкреслила, що соціальна структура й освітній рівень етно-культурних груп досягли того, що тепер їх можна прирівнювати до груп-засновників, і що не може бути сумніву, що етнічні групи дозрілі й готові разом з іншими канадійцями взяти відповідальність за дальший розвиток канадського культурного, політичного й економічного життя.

Етнічній пресі давно було ясно, що Канада вступила в період соціальних змін й конституційній структурі та єдності країни був зроблений виклик. Представники етнічної преси робили в Оттаві кількарізкові заяви, що лідери країни не завжди брали до уваги такі зміни в аспекті Канади, і що етно-культурні групи не були ані запрошені, ані прийняті до виконання їхньої пропорційної ролі в канадському житті, щоб допомогти зміцнити канадську єдність.

Теперішня криза, що загрожує єдності країни серйозніше, ніж будь-коли в минулому, не була несподіванкою для етнічної преси, й етнічна пре-

са не може бути байдужою перед загрозою розколу Канади.

Сьогодні, як і в минулому, ми стоїмо за справедливим розв'язанням квебекського питання демократичним процесом у рамках об'єднаної Канади. Декілька канадійських етнічних груп прибули до Канади з країн, що були розчленовані тому, що правляча більшість не виявила досить зацікавлення й не реагувала на внутрішні напруження, чи намагання розв'язати проблеми незадоволених національностей занадто пізно. Ми віримо, що справедлива розв'язка для виправданих вимог канадійців французького походження була й все ще є можлива в Канадійській Конфедерації, бо ми глибоко переконані в тому, що зміна в Конституції може дати гарантії пробудженому націоналізмові у провінції Квебек і запевнити всі права й вільний розвиток культурного, економічного й соціального питання наших франкомовних громадян.

Ми не віримо в те, що ця проблема тільки економічного характеру й тому розв'язка лежить у галузі економіки. Політики чи працівники засобів масової інформації, які шукають розв'язки на цьому ґрунті, показують свій брак ознайомлення з націоналістичними рухами. Націоналістичні рухи базувалися на емоціях, на ідеалістичних мріях і аспіраціях, на уражених національних чи групових гордошах, на почуттях образи за справжні чи уявні кривди, заподіяні їм у минулому. Націоналісти не вірять у загрозу економічних катастроф, які мусіли б прийти після досягнення незалежності.

На нашу думку всі канадійці повинні співпрацювати, щоб знайти розв'язку в перегляді Конституції, у зміні атмосфери між франко- й англомовними канадійцями, виявляючи взаємоповагу й зрозуміння скарг і прагнень канадійців французького походження. Єдність Канади — це занадто серйозна справа, щоб залишити її самим політикам. Письменники, мистці, музики й звичайні громадяни повинні об'єднати свої сили до купи, щоб довести, що правосуддя, свобода й рівність можуть існувати для кожного канадійця, незалежно від його національного походження, рідної мови й культурного тла.

Етнічна преса може значною мірою допомогти у створенні канадської єдності. Вона завжди реагуватиме позитивно, коли ходитиме про єдність і монолітність Канади. Діяльність етнічної преси в минулому є запорукою таких сподівань і впевненості.

Етнічна преса робитиме це, незважаючи на той факт, що етнічні групи обминули знову, коли федеральний уряд призначив Групу для Спеціального Проекту в справі канадської єдності. Майже одна третина канадійців не є репрезентована в цій комісії, мета якої — розглянути таку важливу національну проблему як єдність і монолітність Канади.

О. ШЕВЧЕНКО

ЩЕ ОДИН КРОК ВПЕРЕД...

Ще ніби не так давно творців ОДУМ-у вважали мало не комсомольцями, щоб не дати змоги не лише рости й розвиватися, але й формуватися цій організації. Це був намір знищити зерно здорового зародку. Але дійсність довела інше. Все те безглузде намагання вщент розбилося об захоплюючу ідею творців ОДУМ-у й нині сприймає її як dokonаний факт. Тепер ОДУМ вже став невід'ємною частиною українського суспільства, і провід його перебирає в руки покоління, яке виросло в цій організації, засвоїло ідею демократії і якому жодні лицеміри не можуть причепити ярлика комсомолу.

Нещодавно відбувся вже 23-й з'їзд ОДУМ-у або, за новою структурою, третій з'їзд коша Старших Виховників ОДУМ-у в США (дні праці 1977 року). І пройшов та закінчився він успішно.

На ньому, на пропозицію номінаційної комісії, після короткої дискусії, одноголосно обрано нову Головну Раду Коша СВ ОДУМ-у в США. До неї ввійшли: Віктор Войтихів СВП — голова, Іван Павленко СВП — 1-й заступник і організаційний референт, Дарія Лисий СВП — 2-й заступник і референт юнацтва, Ірина Смик СВУ — референт внутрішніх зв'язків, Віра Коновал СВП — секретар, Євген Кальман СВП — скарбник, Андрій Шевченко СВУ — референт зовнішніх зв'язків, Олександр Полець СВП — культосвітній референт, Олексій Пошиваник СВП — референт преси й інформації, Ліда Тарасенко СВП — референт таборів, Юрій Криволап СВУ (молодший) і Віктор Швець СВУ — члени зі спеціальними дорученнями.

Контрольна комісія: д-р А. Лисий СВП — голова, Володимир Григоренко СВП і О. Гуца СВП — члени.

**

Цьогорічний з'їзд ОДУМ-у відбувся в невеликому містечку середнього заходу США — Гошен, Індіана. Це привітне, спокійне містечко вперше в своїй історії бачило так багато української молоді в одностроях. Унікальне це містечко ще й тим, що тут є лише одна українська молодеча організація — ОДУМ. Українська громада тут невелика, але щедра й привітна.

Відкриття з'їзду

З'їзд розпочався о 9:30 ранку. Голова Головної Ради Коша С. В. д-р А. Лисий СВП, коротко привітавши господарів — філію ОДУМ-у і ТОП — та учасників і делегатів з'їзду, відкрив з'їзд, попросивши проф. М. Смика прочитати молитву. З'їзд вибрав президію в складі: Іван Павленко — голова, Ірина Смик — заступник, Єля Вовк і Лариса Яскевич — секретарі. Голова президії попросив присутніх вшанувати пам'ять недавно

відійшовших членів ОДУМ-у, які своєю працею багато допомогли в розбудові нашої організації, Миколу Дзябенка СВД та Івана Гладуна СВД.

За законом природи одні відходять у вічність, інші вступають у світ нових обов'язків, щоб далі нести прапор своїх попередників. Це була радісна хвилина, коли попередній голова Головної Ради Коша прочитав 19 апіляцій від тих, які, на підставі нової структури ОДУМ-у, виявили своє бажання поповнити ряди Старших Виховників ОДУМ-у. І їхнє бажання задовольнили. Перед звітами вибрано комісії: мандатну, номінаційну, статуткову й резолюційну, які працювали в процесі перебігу з'їзду.

Звіти й дискусія

Звітували члени Головної Ради Коша, Комітету Побудови Пам'ятника св. п. митрополитові В. Липківському, Оселі "Київ", і Контрольної комісії.

Голова Головної Ради Коша д-р А. Лисий СВП повідомив, що протягом останніх двох років були успіхи, а також і недотягнення. Останні сталися переважно через несвоєчасне інформування голови членами Ради, або управами філій. Звернено спеціальну увагу на підсилення праці філій. Віктор Войтихів СВП як перший заступник підкреслив помітну й тіснішу співпрацю між філіями, особливо на Заході. Поштовхом до цього, очевидно, було переведення семінарів, які влаштовувала філія ОДУМ-у Чикаго під проводом її голови Олексія Коновала СВП. Зовнішнім зв'язкам провід ОДУМ-у завжди приділяв особливу увагу, наголошуючи співпрацю так між молодечими як і суспільно-громадськими, політичними та церковними організаціями.

Референт преси й інформації Олексій Пошиваник вклав дуже багато праці в цій ділянці, інформуючи українське громадянство на "Сторінці ОДУМ-у" при "Українських Вістях" та дописами до інших українських пресових органів. Крім того, майже кожна філія подала письмовий звіт своєї діяльності. Всі ці звіти показують, як багато серйозної праці пророблено всіма філіями ОДУМ-у, — праці корисної не лише для ОДУМ-у, як організації, але й для цілого українського, а часто й загально-американського суспільства. Для ілюстрації подаємо: філія ОДУМ-у в Чикаго відзначилася влаштуванням спеціальних семінарів для підготовки одумівців до першої й другої одумівських проб, також містечкими виступами для українського й загальноамериканського суспільства. Філія ОДУМ-у в Детройті відзначилася влаштуванням імпрез для відзначення чи вибору виховника року та юного одумівця року. Також своїми пожертвами на бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі в сумі \$550.00 та на Гарвард в сумі \$200.00.

Філія ОДУМ-у в Гошен своєю працею поширила або радше відкрила тамтешнім мешканцям знання про український народ. У висліді поширення українського печива в місті Гошен тепер всім відомий і знаний вираз "юкі куки".

Також треба звернути спеціальну увагу на те, що ОДУМ активно включився у працю шкіл українознавства при Українській Православній Церкві в США. Кожний юний одумівець зобов'язаний відвідувати українську школу, а старші одумівці в більшості є вчителями та керівниками шкіл.

Голова Комітету Побудови-Пам'ятника св. п. Митрополитові В. Липківському д-р Ю. Криволап СВП докладно доповів про досьогоднішню працю комітету. Вже почалися обміни думок з декількома скульпторами. Тривають переговори з консисторією УПЦ в США щодо визначення місця, де має стояти пам'ятник. Після остаточного погодження вищезгаданих справ, комітет розпочне інтенсивну збірку фондів. З'їзд схвалює працю комітету й бажає успішного закінчення розпочатої великої справи.

За оселю "Київ" звітував Є. Кальман. Найголовніша проблема — це нестача резервових фондів, що перешкоджає розбудові особливо спортової частини. Цього року деякі філії своєю фінансовою допомогою спричинилися до успішного відкриття й переведення літнього сезону. Відбувся жвавий обмін думок, в якому крім делегатів взяли участь гості з Канади: голова Центрального Комітету ОДУМ-у В. Педенко СВП та О. Харченко СВП, голова Головної Ради Коша СВ в Канаді. При цьому підкреслено, що молодь в лавах ОДУМ-у виховується на свідомих і сильних духом членів організації, які зможуть своєю працею допомогти українському народові в його боротьбі за свободу.

Перед закінченням офіційної частини голова президії з'їзду привітав довголітнього голову ЦК ОДУМ-у д-ра Ю. Криволапа з одержанням титулу повного професора Мериландського університету. В своєму привіті він підкреслив велику працю у виготовленні й поширюванні методів підготування кадрів ОДУМ-у шляхом вдосконалення Таборів Виховників та детальним розробленням специфічної програми.

Також привітав голову Головної Ради Коша СВ ОДУМ-у Канади О. Харченка з одержанням титулу магістра з ділянки славистики.

Офіційна частина з'їзду закінчилася співом одумівського маршу — "Ми об'їхали землю навколо... та тебе не зрікались ніколи, Україно ясна, як зоря!"

Ідеологічна конференція

Відразу після закінчення формальної частини з'їзду Олексій Коновал СВП, голова ідеологічно-проблематичної комісії відкрив панелью і передав керування нею Андрієві Шевченкові СВУ. Дослівно всі молоді залишилися на конференції, приготувавшись обороняти (якщо буде потреба) себе і своїх молодих друзів, які брали участь в панелі. Андрій Шевченко СВУ представив панелістів у такому порядку:

Віктор Ліщина СВУ — студент першого курсу фізико-математичного факультету Йорк уні-

верситету, Торонто. Він звернув увагу присутніх, що праця в ОДУМ-і мусить бути, в першу чергу, в духовій ділянці. Одумівський виховник має бути прикладом праці й відповідальності.

Молодий одумівець Юліян Китаистий — студент історії, Детройт, відважився дуже критично оцінити деякі ділянки діяльності ОДУМ-у, звертаючи увагу на те, що нова структура менше звертає увагу на філії, а надає більше переваги центральній установі.

"Мета ОДУМ-у" — зазначив він — "допомогти своїм членам бути високоякісними українцями й демократами. У цьому найважливішу вагу має філія". В його доповіді можна зауважити нахил до децентралізації праці.

Тарас Ліщина — наймолодший панеліст, 15 років, учень 10-ої класи державної канадійської школи, звернув увагу на те, що власні оселі є кращим засобом активізації організованого життя молоді.

Андрій Шевченко СВУ — студент третього курсу політичних наук в Ратгерс університеті, вважає, що для успішного збереження українства поза межами України нам потрібно: добрих провідників, які могли б вірно оцінити теперішнє становище й передбачити майбутнє; добре поставити школи українознавства й молодечі організації; брати активнішу участь в політичному житті країн перебування; здобуття молоддю найвищих щаблів освіти і зліквідувати поняття відокремлення ідеологічного, політичного й церковного. Чи ОДУМ виконує своє завдання? — Так. ОДУМ вимагає, щоб кожний юний одумівець відвідував українську школу. Старші одумівці беруть активну участь в українських школах. ОДУМ влаштовує майже кожного року ідеологічні конференції для поглиблення духового рівня своїх членів. Він співпрацює з усіма молодечими, суспільно-громадськими й церковними організаціями.

Віра Коновал СВП закінчила студії в ділянці елементарної педагогіки.

У процесі виховної праці в організації чи школі треба шукати за тим, що молодь цікавить. Те, що батьки часами говорять до своїх дітей неукраїнською мовою, везучи їх до української школи, не може бути добрим виховним фактором.

Українську мову вчимо не лише для того, щоб нею розмовляти, але для того, щоб зберегти нашу рідну культуру, інтегральною частиною якої є мова.

Ю. Іхтіяров СВП звернув увагу на те, що зміна політики від загального казана до розвитку етнічних груп зобов'язує нас ще більше працювати над збереженням українства поза межами України.

Панелісти порушили багато проблем. Кожний учасник поривався взяти участь в дискусії, висловити й свою думку, позмагатися зі свіжими ідеями юних ідеалістів і критиків. Однак час нестримно летів уперед. Господарі чекали вже з бенкетом.

Бенкет

Привітна, скромна заля православної громади щиро привітала учасників з'їзду. Усміхнені й привітні господарі намагалися догодити гостям. Стіни залі прикрашено прекрасними фотографіями з діяльності тутешньої філії ОДУМ-у.

Голова філії А. Луценко відкрив бенкет, яким дуже гарно провадила пані Швець. Він був скромний і по вінця виповнений щирістю господарів і гостей. Отець І. Зботанів поблагословив вечерю, привітавши всіх від імени Владики Константина. "Я радий", сказав він, "що ви не погордили цим глухим місцем — і за це наша громада більше, ніж задоволена цією подією".

Промовляли всі коротко, але дуже змістовно. Новаченко, голова громади — "Від того часу, коли тут організовано філію ОДУМ-у, ми в Гошен, стали офіційно "Юкреніян коммуніті".

В. Педенко, голова ЦК ОДУМ-у — "Приємно зустрітися в кінці літнього сезону зі своїми друзями. Честь і слава філії в Гошен. Здійснилася мрія тих, хто присвятив вже багато, багато років ОДУМ-у: молодші кадри вступають в лави проводу. Ми зробили ще один крок вперед!"

О. Харченко, голова ГР Коша СВ ОДУМ-у в Канаді — "Ваша гостинність може бути найкращим прикладом".

В. Войтихів, новообраний голова ГР Коша СВ в США — "Ми свідомі, що беремо на себе велике завдання, обов'язок і відповідальність".

Д-р А. Лисий — попередній голова ГР Коша

СВ ОДУМ-у в США — "Щасливі ми тим, що більшість членів нового проводу це ті, що вирости в ОДУМ-і від юного одумівця".

Проф. д-р Ю. Криволап — "ОДУМ відіграв і відіграє неабияку роль в українському суспільстві. Назвіть ще одну молодечу організацію, яка дала й дає керівників і учителів українським школам, які існують при українських православних парафіях".

Зворушливим було передання українського вишитого рушника д-ру А. Лисому як дарунок філії за його працю для ОДУМ-у. Пані Швець з двома одумівцями надзвичайно зворушливо передала цей подарунок, зазначивши, що рушник в українській традиції — це символ щастя й добробуту. Тому не випадково українська мати давала своїм дітям рушник, виряджаючи їх в дорогу.

Аж запівніч лунали звуки оркестри "Трубадур" О. Пошиваника, а молодь бавилася, співала й танцювала. Вона була задоволена, що новий провід Коша в більшості їхні друзі з юних літ.

Старші також не приховували свого задоволення. Тут і там можна було бачити господарів цієї події: пані Швець, О. Багнівського, Луценка й інших.

Всім Вам, дорогі друзі, ми всі—молодь і старші — складаємо найщирішу подяку за Вашу ретельну працю для нашої прекрасної організації ОДУМ-у.

РЕЗОЛЮЦІЇ З'ЇЗДУ ОДУМ-у США 1977 Р.

3 Третього З'їзду Старших Виховників ОДУМ-У (24-ий з черги з'їзд ОДУМ-у) 3-го вересня 1977 р.

1 — З'їзд сердечно вітає політв'язнів, які караються і жертвують своїм життям та здоров'ям за людські права народів у СРСР. ОДУМ закликає українців вільного світу до оборони їх та моральної і матеріальної допомоги українським політв'язням і їхнім родинам.

2 — З'їзд висловлює задоволення і подяку Митрополитові Мстиславі і консисторії Української Православної Церкви в США за одобрення пропозиції ОДУМ-у для будови пам'ятника митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви сл. п. Василеві Липківському в православному центрі Баунд Бруку (США). З'їзд надіється, що після перших формальностей, будова пам'ятника, яку з'їзд ОДУМ-у запропонував у 1975 р., тепер піде швидким темпом до здійснення.

3 — З'їзд закликає все українське громадянство у Вільному Світі до конструктивної активності для довшого збереження українства та до підтримання всіх українських шкіл, організацій молоді та науково-культурних чи

громадсько-суспільних установ, які свою працю присвячують цій найвищій ідеї та цілі українців у діаспорі. З особливим відзначенням з'їзд вітає працівників Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті та закликає членів ОДУМ-у та ТОП-у й усе українське громадянство всебічно підтримати це найбільше досягнення українців у Вільному Світі. З'їзд закликає українську молодь до використання можливостей для студій українознавства, які дає нам Гарвардський Університет.

4 — З'їзд пригадав обов'язки Старшим Виховникам ОДУМ-у та домагається поживлення діяльності у філіях їхнього перебування.

5 — З'їзд постановив, що Зустріч ОДУМ-у на 1978 рік відбудеться на території США.

Резолюційна Комісія у складі:

Анатолій Лисий, Юрій Іхтіяров, Оленка Амброзяк, Андрій Шевченко — члени,
Олексій Пошиваник — голова

Отворення - 15 жовтня

СПАДЩИНА КОЖНОГО

Це Канадська епопея

З НАС.

Нова, постійна виставка Національного музею людини в Оттаві

Виставкою "Спадщина кожного з нас це канадська епопея" Національний музей людини зовсім по-новому і збудливо підійшов до проблеми, як показати, пояснити і зберегти канадську народню культуру.

Виставка розказує історію "кожного з нас" в особі молодої людини, що вирішила шукати собі у світі доброї долі. Герой її, хоч вигаданий, представляє, колись і тепер, багатьох канадців, які залишили свій дім і свою країну, щоб почати нове життя в Канаді.

З цією виставкою ми подорожуємо всюди, крізь труднощі і перешкоди, досягнення і радощі. Ми відвідуємо минуле і теперішнє, і то в різному віці людини.

Що проходить крізь усю виставку, це ідея, що традиції є вічною цінністю в людському житті без уваги на те, чи вони передані з роду в рід чи надбані в крамниці.

Історія кожного з нас таки справді розгортається в житті кожного з нас — це ми її пишемо.

Підіть і погляньте на багатий фольклор Канади на виставці "Спадщина кожного з нас це канадська епопея".

The National Museum of Man

The National Museums of Canada

Hon. Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'hon. Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Багатокультурність

єдність у різноманітності

К. СТЕПОВИЙ

ТУДИ, ДЕ НЕМАЄ НІ ЗІТХАННЯ, НІ ЖУРБИ

В одному з будинків для старших осіб м. Юніон, Нью Джерзі, США, 19-го вересня 1977 року, на 99-му році життя відійшов у вічність один з найстарших і видатніших мужів будівників новітньої Української Держави, прем'єр-міністр Української Народньої Республіки, член Української Центральної Ради, політик, публіцист і науковець, член багатьох організацій і установ св. п. проф. Борис Миколайович Мартос.

75 років свідомого життя покійний присвятив українській справі, визволенню своєї Батьківщини — України від московського та інших наїздників. Брав активну участь у кооперативному русі та як науковець видав багато наукових праць та з історії нашої визвольної боротьби. Залишилися цілком закінчені його праці, які потребують видавця і виходу у світ.

У четвер 22-го вересня 1977 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин відбулася перша панахида, яку очолив настоятель Української Православної церкви Св. Тройці м. Ірвінгтону, Н. Дж., о. митрат д-р Юрій Шумовський в сослужінні настоятеля православної церкви Св. Вознесіння м. Мейплвуду, Н. Дж., о. Івана Наконечного та пароха української католицької церкви Св. Івана Христителя з Ньюарку — о. М. Кучм'яка. Співало два хори: церкви Св. Тройці під орудою Д. Олійника і укр. кат. церкви Св. Іва-

на Христителя під диригуванням М. Добуша. Стійку з українським прапором несло Т-во Прихильників УНР м. Неварк-Ірвінгтон. На панахиді була найближча родина покійного пані Мартос і пані Чижик. Слово про покійного виголосили о. І. Наконечний і митрат д-р Юрій Шумовський; зачитано також співчуття від президента Української Народньої Республіки в екзилі Миколи Лівіцького, голови В.О. УНРади д-ра Т. Леонтія та від УНДС — секретаря ДЦ УНР п. Гр. Ткаченка.

23 вересня відправлено другу панахиду, яку очолив архієпископ Української Православної Церкви Владика Марко в сослужінні настоятеля православної церкви Св. Тройці м. Ірвінгтону, до якої довгі роки належав покійний, о. д-р Юрій Шумовський. Співав хор церкви Св. Тройці й церкви Св. Вознесіння під керуванням Д. Олійника. На панахиді були і несли стійку в своїх уніформах члени Т-ва Прихильників УНР з національним прапором. З організаційними прапорами також були Об'єднання бувших вояків українських армій, 1-ша Українська Дивізія УНА, Укр. Повст. Армія, Вільне Козацтво, ОД-ВУ, 2-га див. УНА, Пласт, ОДУМ і ще багато інших організацій і установ.

Співчуття родині і присутнім висловили о. д-р Ю. Шумовський, голова Т-ва Прихильників УНР п. Кость Степовий, проф. Гр. Костюк від УВАН, від Укр. Роб. Союзу і УККА — п. Ів. Олексин, проф. д-р Микола Чировський від НТШ, голова місцевої філії УККА Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж., п. М. Чайківський, д-р Несторчук від Централі Українських Кооператив. Прочитано телеграми - співчуття від президента Української Народньої Республіки в екзилі Миколи Лівіцького, голови Виконавчого Органу УНР доктора Теофіля Леонтія, від УНДС Гр. Ткаченка. Також зачитано лист-співчуття віцепрезидента Української Народньої Республіки проф. д-ра Миколи Степаненка від членів всієї експозитури.

Ранком 23 вересня тіло небіжчика св. п. проф. Бориса Мартоса перевезено з похоронного заведення Литвина до Української Православної церкви Святої Тройці в Ірвінгтоні, де заупокійну св. літургію відправив голова консисторії УПЦ о. протопресвітер А. Селепина в сослуженні о. д-ра Ю. Шумовського, о. І. Наконечного, о. М. Кучмака і протодіякона о. В. Поліщука. Співав хор під орудою дир. Олійника. Прощався з покійним о. А. Селепина.

Після відспівання "Вічна пам'ять" домовину накриту українським національним прапором, який приготувало Т-во Прихильників УНР місцевого відділу і відвезено на цвинтар св. Андрія в Бавид Бруку, у супроводі великої кількості авт і народу.

ПАМ'ЯТИ ПОЕТА-НЕОКЛЯSIKA

(Закінчення з 1-ої стор.

ську дійсність між двома світовими війнами, він писав в останні роки свого життя 1944-1947 р.р. Цей твір в задумі своєму дорівнює масштабу поеми Данте.

Величезна особиста культура, глибоке знання світової літератури, глибоке, творче й плідне (прекрасні переклади Рільке й Георгі, пізніш — Шекспіра, Рембо, Маяриме й Валері), нахил до філософського уявлення теми — це були найвиразніші прикмети письменника, що не даремно займав катедру в одному з найстаріших університетів Європи.

Помер письменник у розквіті творчих сил, коли щойно почав використовувати свої багаті потенціальні можливості.

Породило поета мальовниче історією багате Поділля, а сформували ліси, ріки, поля й оселі, підсоння, краєвиди, расове оточення, тисячолітня культура.

Він був зіркою сузір'я п'ятьох. На еміграції ця зірка засяла сяйвом першої величини і невгасимого блиску.

Ред.

Візита у проф. Б. Мартоса.
Зліва направо сидять: проф. Б. Мартос, 97 р., колишній прем'єр міністер України, Микола Лівицький, президент УНР в екзилі. Стоять: А. Степова, С. Букшова-на, К. Степовий.

12 жовтня 1976 р.
(Фото А. Степова)

У церкві-пам'ятнику, Українському Православному Пантеоні, Високопреосвященніший Владика Митрополит УПЦ Мстислав у сослужінні 10 священників і великої кількості людей відправив парастас і панахиду та виголосив прощальне слово. Труну небіжчика несли його найближчі друзі й приятелі і поховано його поблизу могили президента УНР Андрія Лівицького, недалеко від самої церкви-пам'ятника. Хоч і падав великий дощ, проте присутніх було понад 200 осіб, а слово над могилою і останнє прощання промовив голова консисторії УПЦ митрат А. Селепина в присутності митрополита Мстислава. Прощалися над могилою від СКВУ доктор Степан Ворох та представники від білорусів. Процесія від церкви-пам'ятника до могили супроводжувалась хрестами, корогами, великою кількістю прапорів, духовенством, хором, уніформованими військовиками, молоддю і народом.

Після похорону в залі консисторії відбулася поминальна трапеза під проводом доктора Степана Вороха.

Під час тризни прощальні слова виголосили: Високопреосвященніший Владика Мстислав, заст. Голови Виконавчого Органу Української Національної Ради та голоза Представництва В. О. УНР на терені Америки ред. Володимир Біляїв, К. Степовий від Т-ва Прихильників УНР, який прочитав телеграми від Президента УНР в екзилі Миколи Лівицького, голови В. О. УНРади доктора Т. Леонтія, від УНДС — Григорія Ткаченка та довшого листа з співчуттям — Віце-Президента Української Народньої Республіки проф. доктора Миколи Степаненка і всієї експозитури. Від Г. У. Прихильників УНР попрощав проф. Б. Мартоса проф. М. Кучер, від УВАН — проф. Т. Замша, від Г. Р. НТШ та абсолютентів високої Економічної Школи — проф. д-р П. Стерчо, від УТГІ — інж. М. Тарасюк, від УККА і Укр. Роб. Союзу — Іван Олексин, від себе і друзів — проф. І. Паливода, від молодечої організації ОДУМ-у — інж. О. Шевченко, від Централі Українських Кооперативів — о. В. Івашук.

На закінчення тризни д-р С. Ворох склав сердечну подяку всім тим, хто більшою чи меншою мірою опікувався та відвідував і допомагав хворому професорові, та звернувся до всіх присутніх надсилати свої щедрі пожертви на побудову пам'ятника покійному та видання його ще не виданих творів.

Пожертви на ці цілі надсилати на адресу:

Self Reliance NEWARK, N. J.,
Account No. 2329, prof. B. MARTOS Fund
734 Sanford Ave. — Newark, N. J.

2 жовтня 1977 р.

ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА

Василя Чапленка

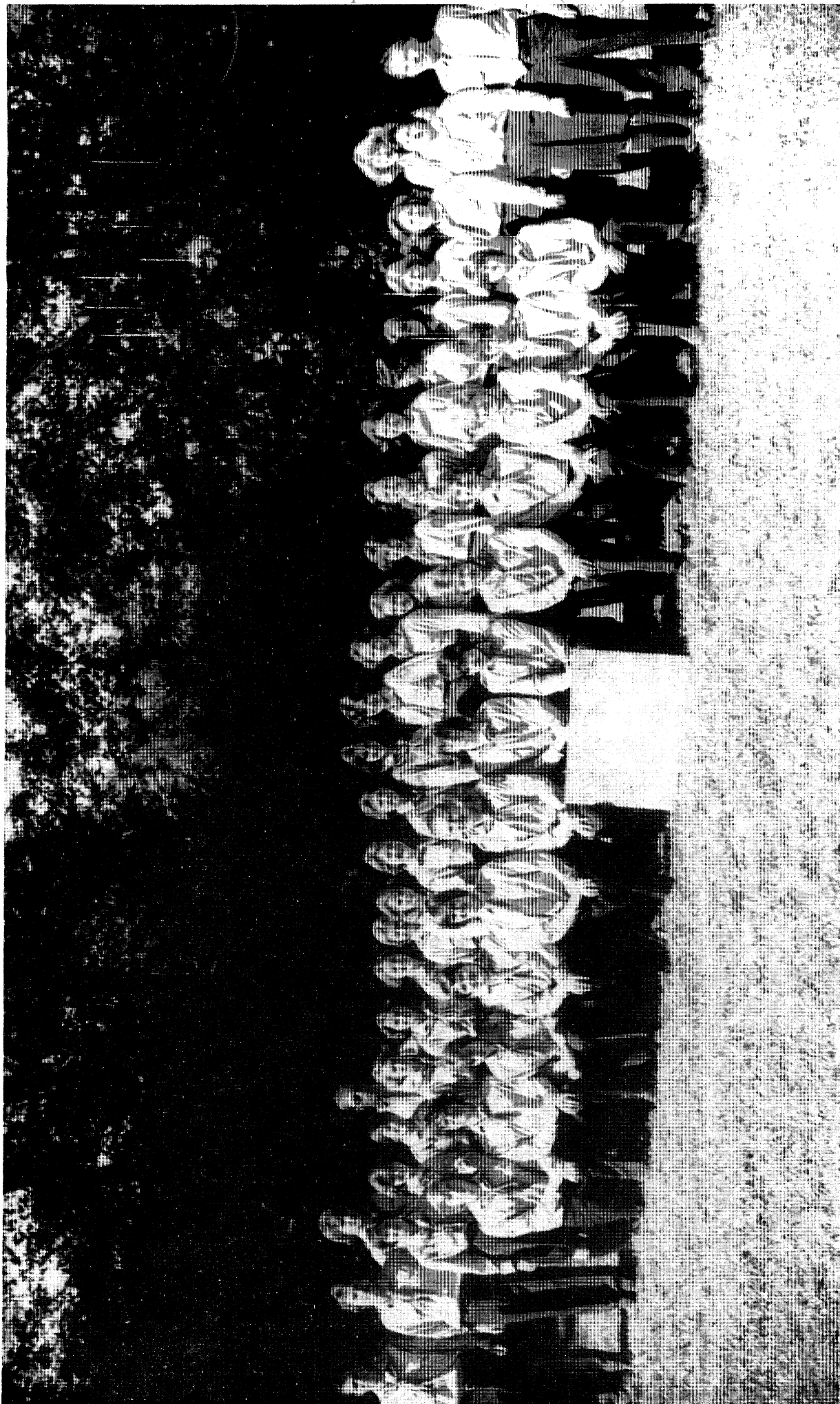
"МОВНА ПОЛІТИКА БІЛЬШОВИКІВ,
СПРОБА ІСТОРИЧНОЇ АНАЛІЗИ",

Нью-Йорк, 1976 р.

Ціна одного примірника 3 дол. 50 центів.

Замовляти:

MRS. ANNA KRAWCZUK,
26 William St., Maplewood, N. J., U. S. A.
07040.

Учасники та команда одинадцятого табору виховників юного ОДУМ-у.

Андрій ШЕВЧЕНКО

ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСТВА ПОЗА УКРАЇНОЮ І УЧАСТЬ ОДУМ-У В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ

(Доповідь на ідеологічній конференції 3-го З'їзду Коша Старших Виховників ОДУМ-у в США)

Мабуть, чи не найважливішою проблемою українців поза межами України є: "як зберегти українство поза Україною". Ця проблема існує від того часу, коли українці добровільно чи примусово мусіли залишати свою Батьківщину й шукати пристановища в інших країнах світу. Але чому саме тепер це питання таке важливе? Спробуємо дати на це відповідь. Ми українці поза межами України — зобов'язані допомогти українцям на Батьківщині у їхній боротьбі проти московської влади і разом з тим заперечити московську теорію, що Україна як така не існує. Якщо ми на еміграції не збережемо самі себе, то може статися, що про Україну знатимуть тут стільки, як це було 25 чи більше років тому, коли більшість народів світу навіть не мали жодної уяви про існування такої країни. Українці поза Україною є у винятковому становищі порівняно з іншими народами світу. Це тому, що інші народи є політично окреслені незалежною державною формою, а Україна того не має і тому українці мусять домагатися і боротися, щоб Україну визнано політично окресленою і незалежною державою.

Отже, щоб зберегти українство за межами України, я вважаю, є три способи.

Перший, — це мати добрих, відповідних провідників. А їх можна мати відповідно виховуючи молодь в школах українознавства, українських молодечих організаціях та у вищих школах, цебто університетах і каледжах. Завданням українських шкіл є навчити дітей українознавства, щоб вони знали ще в ранньому віці, хто вони і яке їхнє завдання. Завданням українських молодечих організацій є відповідне різнобічне, але національно-свідоме, виховання своїх членів. Найголовніше, щоб їхні члени не були однобічними у ставленні до інших українських організацій і їхніх поглядів. Якщо школи українознавства та молодечі організації будуть відповідно виконувати свої обов'язки, тоді молода людина входить у вищі школи певна ваги свого українського походження і, дуже можливо, досягнувши вищу освіту, вона вживатиме її для добра української ідеї. Наука є дуже важливим фактором у формуванні відповідних провідників. Особа, яка має вищу освіту, може до певної міри, краще зорієнтуватися в подіях, які відбуваються навколо неї. Отже, українці повинні намагатися дістати якнайвищу освіту, щоб українське громадянство мало найліпше підготованих провідників.

Другий спосіб, яким українці можуть зберегти політичний характер українства за межами України — це активна участь і уважна аналіза полі-

тики тих країн, у яких зараз знаходяться. (Це стосується найбільше українців, які живуть у Сполучених Штатах Америки, бо ця країна є тепер центром світової політики). Членство етнічних груп в політичних партіях є одним із засобів такої активності. Щоб стати активними у політиці, українці насамперед мусять бути добре поінформовані й зорієнтовані у цій справі. А чому так важливо, щоб українці брали участь у міжнародній політиці? На це є дві причини. Перша, український народ має поважний потенціал бути політично сильним народом, як й інші етнічні народи: жиди, поляки, німці, англійці та інші. Ці народи політично є дуже сильні поза межами їхніх країн і тому дуже часто контролюють міжнародне політичне життя. Друга причина та, що через вплив на міжнародну політику український народ таки досягне політичного окреслення, як рівний з рівними.

Третій спосіб, яким ми можемо зберегти українство за межами України, є найголовніший. Українці мусять припинити роз'єднання між собою. Майже всі українські молодечі, студентські, суспільно-громадські та політичні організації розділені й, до певної міри, ворожо наставлені одні до одних. Цей поділ випливає з різних особистих, ідеологічних, політичних та релігійних конфліктів. Найновіший приклад цього поділу між українцями трапився на останньому пленумі Центрального Союзу Українського Студентства (ЦеСУС), що відбувся у Торонто в січні цього року. Через ідеологічні конфлікти порушені на цьому пленумі тодішній президент ЦеСУС-у, Андрій Чировський, зрезигнував зі свого становища і одночасно два студентські відділи ТУСМ і СУСТА виступили з цієї організації. Через це ЦеСУС пережив поважну кризу і тепер ця організація ледве животіє. Що ж я хочу підкреслити цим прикладом? Перш за все, поділ через того чи іншого роду конфлікти, не скріплює, але виснажує й фактично нищить важливу працю даної організації. По-друге, поділ між собою — це ворог єдності й сили. Щоб досягнути нашу мету, — цебто зберегти українство за межами України, мусимо бути сильними духово й організаційно.

Отже, підсумовуючи, підкреслюю: щоб зберегти українство поза межами України, ми мусимо відповідно підготувати добрих провідників, брати активну участь у міжнародній політиці й, найголовніше, припинити поділ українського суспільства.

А яке місце ОДУМ-у в цій ділянці, тепер і в майбутньому? Щоб відповісти на це питання, треба перш за все проаналізувати, чи ОДУМ відповідно виховує своїх членів.

ДРУГ ЛЮДИНИ — МОЛОКО

Як і раніше, підкреслюю, що завданням української молодечої організації є відповідне національне виховування своїх членів, щоб вони знали, хто вони і щоб не були однобічні. Чи ОДУМ виконує ці обов'язки? Так, бо головною засадою праці нашої організації на основі нашого статуту — це тримати тісний контакт з іншими молодечими організаціями, співпрацювати з ними в дружній атмосфері, взаємопошани й взаємодопомоги. Нашим завданням є також співпрацювати з іншими українськими суспільно-громадськими організаціями. Ми як демократична організація повинні бути якнайбільше багатосторонні. Чи ми виконуємо ці обов'язки? Я думаю, що так. Ми беремо участь у різних імпрезах, які влаштовує українське громадянство. Наприклад, минулого року ОДУМ брав активну участь у дні української молоді, який відбувся у Вашингтон Д. С., а також з іншими молодечими організаціями в дні української молоді, який відбувся в Монреалі під час ХХІ-ої Модерної Олімпіади. Також наші табори в Нью-Йорку кожного літнього сезону мають зустрічі з сумівськими таборами. На сході, як і на заході, ми співпрацюємо з іншими молодечими та суспільно-громадськими організаціями, влаштовуючи концерти, спортові змагання, панелі на ідеологічні теми та ін. Ці приклади показують, що ОДУМ не є однобічною організацією і намагається працювати для добра українського народу.

ОДУМ, мабуть, найліпше підготовляє своїх майбутніх провідників. Наше завдання — дати добре національне виховання. Наприклад, наша Перша Проба вимагає підставових знань з українознавства поруч з практичними знаннями. Це початок справжнього національного виховання, бо кожний член ОДУМ-у мусить знати, хто він є і хто його предки. Багато складнішою є Друга Проба. Тут од наших членів вимагається глибшого знання українознавства та суспільно-громадського життя, а також організаційних і практичних знань. Метою цих вимог є, щоб наші майбутні провідники були добре поінформовані не тільки в їхній праці для ОДУМ-у, але і для українського громадянства. Вимога суспільно-громадського знання в Другій Пробі спеціально подана, щоб наші члени не були однобічно виховані.

На закінчення я хочу підкреслити, що ми, мабуть, єдина організація, яка влаштовує такі ідеологічні конференції, як сьогодні. Тут ми маємо змогу обговорити наші сьогоднішні й майбутні проблеми. Це означає, що ми дбаємо про збереження українства поза межами України не лише сьогодні, а і в майбутньому.

Молоко та молочні продукти дають людям велику користь. Вони допомагають людині триматись при доброму здоров'ї та зберігати працездатність. Тому споживати молоко мусять всі, незалежно від віку чи виду праці та зайняття.

Які ж необхідні для життя людини речовини є в складі молока?

Молоко має в своєму складі легко засвоювані організмом білки та товщі, має вітаміни: А, В, В², В⁶, В¹², О, Д, Е, К, Н, РР, мінеральні солі кальцію, магнію, натрію, фосфору, так само мікроелементи — йод, марганець, кобальт.

Вуглеводнів у молоці всього лише 4%, але при сполуді молочних продуктів з хлібом, крупами багатими на вуглеводні, творяться калорійні страви, які мають у своєму складі всі необхідні для організму харчові речовини.

Молоко та молочні продукти належать до найважливіших джерел повноцінного тваринного білка та легкостворюваного товщу. Білки, товщі та вуглеводні молока засвоюються організмом людини майже повністю, тобто на 98%. Особливо велике значення молочних продуктів у постачанні організму людини такими речовинами як вітамін А та кальцій. Вітамін А необхідний, для збереження зору, росту, нормального стану шкіри, слизових оболонок, доброї відпорності організму проти інфекцій.

Солів кальцію в організмі більше ніж інших мінеральних речовин. В 3,5 кг. мінеральних солей у нашому організмі майже третина припадає на солі кальція. Прикладом є наші кістки й зуби, де місткість кальцію становить 98%. Недостача кальцію в організмі приводить до швидкого псування зубів та навіть перелому кісток. Крім того, кальцій необхідний для нормальної праці нервової системи, кісткових м'язів, процесу згортання крові та деяких інших життєвоважливих процесів у організмі людини.

Для задоволення потреб організму дорослої людини в повноцінному складі продуктів щоденного вжитку має бути не менше як півлітра молока, або й кислих молочних продуктів, 100 гр. звичайного сиру або 50 гр. сиру так званого "голландського". Діти, вагітні жінки та ті, що годують своїм молоком немовлят, мають потребу в молоці та молочних продуктах ще в більшій мірі. Саме їхні організми потребують кальцій у найвищій мірі.

Доросла людина мусить мати в складі своєї їжі щоденно 0,8—1,0 гр. кальцію; діти та підлітки — 1—2 грами, а вагітні жінки та ті, що годують немовлят, не менше 2 гр. денно. І їм саме молоко є найкорисніше, бо при переробці молока на сир, частина кальцію залишається в сироватці.

Молоко та молочні продукти можна вживати не лише в натуральному вигляді. Та ж з них можна готувати найрізноманітніші страви. Такі страви дуже корисні всім, бо вони приносять здоров'я.

Н. Єкісеніна

Доктор мед. наук, професор
("Веч. Москва")

Переклав з російської Т. ХОХІТВА

НЕ ЗАБУДЬТЕ

В І Д Н О В И Т И

ПЕРЕДПЛАТУ

СВОЄЧАСНО!

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

ТАБОРИ ЮНОГО ОДУМ-У В КАНАДІ

У 1963 р. Головна Виховна Рада Юного ОДУМ-у під проводом Петра Родака розпочала виховно-відпочинкові табори Юного ОДУМ-у в Канаді. Мета таборів:

- відокремити молодь хоч на деякий час від впливу вулиці і в своєму рідному оточенні зберегти її національно свідомою, дисциплінованою і підготувати належно до практичного життя;
- виховати в національно-релігійному дусі;
- навчити української мови і зберегти її, а також пісню та традиції нашого народу;
- дати духове й фізичне виховання на лоні природи в колі ровесників;
- виробити й плекати у ній самодисципліну.

Літні табори Юного ОДУМ-у це доповнюючий виховний чинник у праці з юними одумівцями. На протязі двох тижнів таборування проробляється багато виховного матеріалу: гутірок, прогулянок, ручних робіт, спорту й ігор.

Назви таборів, що вибирає Головна Виховна Рада, завжди пов'язані з якоюсь історичною подією того року або визначною особою, що відіграла важливу роль в історії України (див. підсумок).

Після прийняття нового статуту ОДУМ-у в 1973 р. таборами керує Головна Рада Коша Старших Виховників ОДУМ-у й Головна Управа Товариства Одумівських Приятелів (ТОП) в Канаді.

Як у кожній праці, так і в таборі команда відзначала деяких таборян відповідними нагородами за їхню зразкову поведінку, енергійну працю й слухняність.

Під час кожного табору видаються таборові новини, а до 1971 р. були ще таборові значки — інші кожного року, які кожний учасник табору одержував при закритті табору.

Від 1963 року табори відбувалися на православної оселі "Київ" біля Торонто, — власності катедральної громади св. Володимира. Три табори:

1966 р. ("Каменярі" — ком. П. Родак і В. Педенко),

1967 р. ("50-ліття УНР" — ком. М. Балдецький і Л. Ліщина, духовний опікун о. М. Малюжинський),

1968 р. ("Карпати" — ком. Л. Ліщина і П. Родак) відбувалися на оселі УНО.

Численність таборян Юного ОДУМ-у є доказом, що табори успішні й популярні, бо добре організовані з відповідною програмою, добірною командою й виховниками та з добрим куховарським персоналом. До табору Юного ОДУМ-у приїжджають одумівці з Торонто, Гамільтону,

Ошави, Ніягари Фалс, Сен Кетеринс, Лондону, Монреалю, Детройту, Бофало та інших міст США й Канади. Всі вони приїжджають охоче, бо знають, що перебування на таборах Юного ОДУМ-у лишає у них добрі спогади на довгі роки.

Табори відвідували члени Головної Виховної Ради, члени Головної Управи, батьки учасників табору, Високопреосвященніший Владика Михайл та священники Д. Фотій, Ю. Цукорник, Ю. Ференсів, Т. Славченко, М. Дебрин.

Табір в цьому році, ім. В. Симоненка, відбувся на одумівській оселі "Україна".

ПІДСУМОК ТАБОРІВ ЮНОГО ОДУМ-У В КАНАДІ ВІД 1963 ДО 1977 РОКУ

Ч/П.	Рік	Назва табору	Коменданти
1.	1963	"Запоріжжя"	П. Родак
2.	1964	"Канів"	П. Родак
3.	1965	"Дніпро"	О. Коновал
*4.	1966	"Каменярі"	П. Родак В. Педенко
*5.	1967	ім. 50-ліття УНР	М. Балдецький Л. Ліщина
*6.	1968	"Карпати"	Л. Ліщина П. Родак
7.	1969	ім. І. Котляревського	В. Духнай В. Корженівський Л. Сотник
8.	1970	ім. 20-ліття ОДУМ-у	В. Педенко В. Духнай
9.	1971.	ім. Л. Українки	П. Родак І. Данильченко
10.	1972	ім. Г. Сковороди	Л. Ліщина П. Родак
11.	1973	"Полтава"	О. Харченко І. Данильченко
12.	1974	ім. О. Кошиця	Вал. Родак В. Педенко
13.	1975	ім. 25-ліття ОДУМ-у	О. Сандул А. Терентів
14.	1976	ім. С. Петлюри	В. Педенко М. Мороз
**15.	1977	ім. В. Симоненка	А. Терентів О. Сандул

Заввага: число учасників в таборах збільшилось від 40 в 1963 р. до 70 в 1964 р. і понад 120 в інших роках.

*Табори, що відбулися на оселі УНО.

**Табір, що відбувся на оселі "Україна". Всі інші табори відбулися на оселі "Київ".

ДЕТРОЙТ

"Можна бути вченим і темним", — промовив пан Самокишин випускникам, — "а ви будьте освіченими".

Такими словами 12-го червня 1977 року напучували випускників десятої класи школи релігій і українознавства імені Лесі Українки при кафедрі Святої Покрови в Саутфілд, Мічиген.

Успішно закінчили 13 років навчання одумівці, виховники Юн. ОДУМ-у: Віра Петруша, Василь Петруша, Марко Розгін, Андрій Шашло, та Роман Самокишин, виховник кандидат Юн. ОДУМ-у.

У випускних церемоніях брали участь колишні вчителі випускників та запрошені промовці. Особливо треба відзначити цікаві й захоплюючі промови проф. Михайла Смика, редактора Петра Рогатинського та пана Миколи Самокишина. Батьківський Комітет гарно прибрал залю, приготував дуже смачний обід і подав його в гарно прикрашеній залі.

На закінчення випускники з дотепним гумором подякували своїм улюбленим учителям та обдарували їх оригінальними подарунками на згадку про себе.

19-го червня 1977 року філія ОДУМ-у Детройт влаштувала перший річний бенкет. Головним промовцем на ньому був д-р Юрій Розгін. Темою доповіді було походження індо-європейської культури. У своїй доповіді д-р Розгін підкреслив доводи деяких вчених, що початки індо-європейської культури пішли з українських степів. (Це мусять запам'ятати ті, що соромляться свого українського походження).

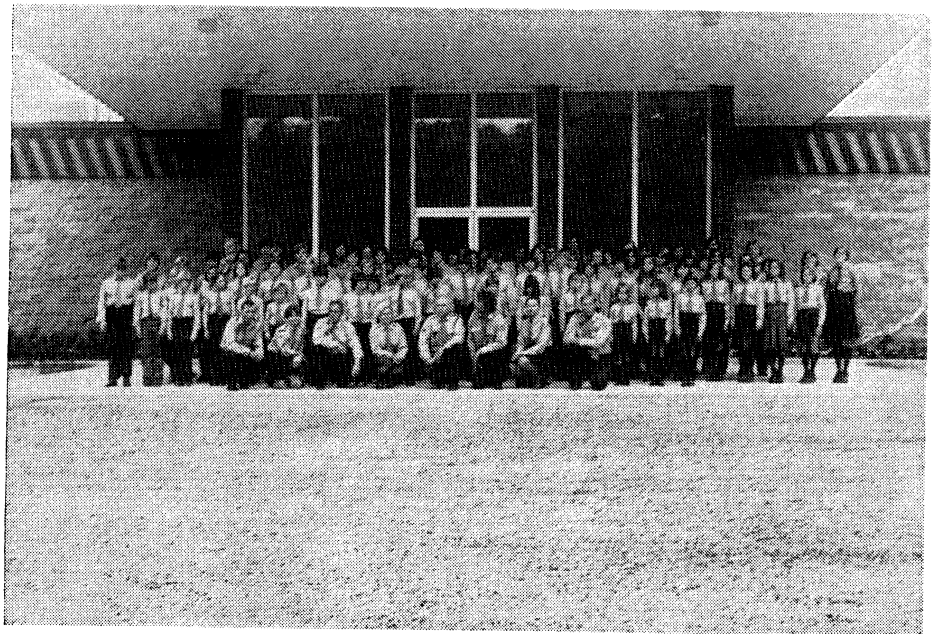
Одумівці почастиували гостей смачним обідом, який самі приготували, за що їх треба похвалити.

На бенкеті відзначено також юних одумівців і їхніх виховників. За корисну діяльність та участь в одумівському житті, кожний одумівець отримав відзнаку свого гуртка. А Лесика Кита-стого обрано одумівцем року. За віддану працю з своїм гуртком, Ірину Смик відзначено виховницею року.

Після офіційної частини почалася мистецька. Кожний гурток виступив із своїми точками. Гурток "Золоті Орли" найбільше захопив публіку своєю пародією "Фіалка Фіаско".

Залунав "Марш ОДУМ-у", завіса закрилася і з нею ще одна сторінка одумівського життя в Детройті.

Ангелина ШАШЛО

Учасники табору Юного ОДУМ-у на оселі "Україна" біля Лондону.

Літо 1977 р.

Дотепність і гумор — якщо існує між ними різниця, то тільки в часі: це — блискавка й електричне світло. Обидва вони з одного матеріалу, але дотепність — це яскравий моментальний спалах, гумор же пустує і втішається сюжетними викрутками.

Марк Твен

Головний секрет збереження веселости в тому, щоб не дозволити дрібницям тривожити нас і разом з тим цінити ті маленькі втіхи, що випадають на нашу долю.

С. Смайлс

У дім, де сміються, приходять щастя.

Японська приказка

Є три сорти оповідачів смішного: нижчий сорт — це ті, котрі під час своєї розповіді самі сміються, а слухачі не сміються; середній сорт — це ті, котрі самі сміються і слухачі теж сміються; вищий сорт — це ті, котрі самі не сміються, а сміються лише їхні слухачі.

Лев Толстой

Весела вдача — чудова й корисна здатність для повсякденного життя. Хтось назвав такий стан "ясною погодою душі".

Самюел Смайлс

Краще сміятися, не бувши щасливим, ніж померти не посміявшись.

Франсуа Ларошфук

ВЕСІЛЬНІ ДЗВОНИ

У суботу 16-го липня ц.р. відбулося весілля колишнього одумівця в Ошаві д-ра Юрія Лисика й одумівки Галі Сич. Вінчав їх о. Тарас Славченко в українській греко-православній церкві св. Івана в супроводі хору під диригентурою Макара Сушка. На вінчанні були рідні і хресні батьки, друзі й знайомі з Ошави, Торонта, Лондону, Ст. Кетеринс, Детройту, Бріджпорту та інших міст Канади й США. Отець Тарас у своєму слові зазначив, що обоє молоді можуть бути прикладом для багатьох українських хлопців і дівчат та підкреслив в цім заслугу їхніх батьків, активних і довголітніх членів ошавської громади.

Весільне прийняття відбулось у церковній залі. Батьки молодих під звуки оркестри вітали гостей, а опісля хлібом і сіллю вітали молоду пару.

Перед вечерею, староста Дмитро Бабій представив гостям молоду пару, друзів, дружок, батьків та декого з рідні. Старостами також були Михайло і Петро Сеники, перев'яні згідно звичаю рушниками, а свашкою була Тася Сеник.

Новоодружених вітали друзи Павло (старший дружба), Антін і Ігор Лисики, брати молодого, і дружка Ала Лисик, сестра молодого. Старшою дружкою була Леся Антонович. Вітали молодих також батьки Юрія і мама Галі, Микола Співак, Іван Король і Матвій Черепак. Пані Олена Лисик дуже рада, що син її одружився з українкою і хоче, щоб всі її діти пішли слідом старшого брата. Голова оселі "Україна" п. М. Співак, крім гарних побажань молодій парі, закликав присутніх стати членами оселі, щоб якнайшвидше розбудувати її і дати місце для одумівських таборів, зустрічей, конференцій тощо. Надійшли письмові привіти, також з України від родичів молодого і молодої. Вкінці молодий подякував батькам за таке пишне весілля і гостям за те, що звеличали їхнє родинне свято.

Юрій Лисик один з директорів оселі "Україна" закінчив факультет дентистики при Торонто-нському університеті в 1973 році. Останні 4 роки працює зубним лікарем в Ошаві. Галя після закінчення середньої школи та відповідних курсів працювала координатором закупів жіночого одягу для однієї з поширених крамниць. Обоє закінчили українську школу.

Вечеря, яку розпочав молитвою о. Тарас, і пізніший хід весілля були в українській традиції, включаючи зворушливе скидання вельону з молодої її мамою і запинання її хустиною. Молодь і діти з захопленням виконували народні танці.

На другий день відбулися поправини зі співом традиційних весільних і народних пісень. Між гарними голосами вирізнявся сильним і мелодійним голосом М. Сеник, колишній учень школи Г. Ярошевича-Манька. На заклик Петра Сеника зібрано на журнал "Молода Україна" 129.50 дол. включаючи 50 дол. від батьків молодого. На поправинах були новоодружені Галя і Юрій.

Пізніше поправини перенеслися до панства Ю. і О. Лисиків, де пані Ганна Щербань заспівала кілька кийських весільних пісень. Дехто купалися в басейні, інші розмовляли, а пані О. Лисик ча-

Юрій і Галя Лисики

стувала. Декому довелося скупатися цілком вдягненому.

Надвечір гості роз'їжджались з найкращими спогадами про зразкове весілля. Юрій і Галя від'їхали на два тижні до Європи.

Бажаємо молодій парі многих і щасливих літ подружнього життя.

М. Ж.

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА

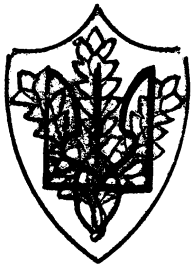
Василя Чапенка

ПІСНЯ ПРО ЧАЙКУ-НЕБОГУ ТА ІНШІ ТВОРИ

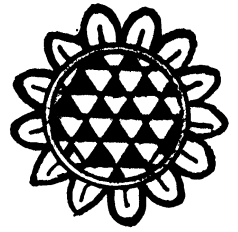
Ціна одного примірника 6 доларів

Замовляти:

Maplewood, N.J. 07040, USA
WASYL CHAPLENKO c/o Mrs. A. Krawczuk
26 William St.

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ДОБРИЙ ПОРАДНИК

На великий покровський ярмарок простували люди: треба щось купити, іншому — виміняти, а були й такі, що хотіли подивитись на зборище, поринути у той шарварок, що розлягався від гомону чоловіків, вереску жінок, ревіння худоби, іржання коней.

Непомітно поплав у людському потоці спостережливий мандрівник. Увагу його привернув літній кремезний чоловік, який вів на ярмарок трьох синів-підлітків. Видно було, що людина йде здалека і не розважатись, а щось необхідне добути. З ними повів розмову мандрівник.

— Мій батько, запорожець, помираючи, — говорив чоловік, — заповів, щоб я синам придбав на щастя кожному своє. Але не можу збагнути всього, сказаного ним. Ось цьому, — чоловік показав на найстаршого хлопця, — батько заповів придбати те, чим воля добувається; воно у вогні гартується й з сміливцями братається. Сам не можу збагнути сказаного.

Мандрівник посміхнувся, повів чоловіка з синами в ярмарковий ряд, де продавалися гартовані речі, і показав на козацьку шаблю. Звеселилися очі батька, коли придбав старшому синові козацьку оздобу. Зрадів і хлопець, взявши в руки заповітний подарунок.

— А другому заповів батько придбати те, що з вітром у полі обіймається, в походах братається, а в піснях прославляється, — чоловік показав на середульшого сина.

Кмітливий мандрівник повів покупців далі, де продавалися коні, показав на доброго огиря. У чоловіка ще більше проясніли очі. Звеселився і середульший син, коли батько купив йому доброго коня.

— Та ще треба, як заповів мій батько, і для найменшого придбати на щастя подарунок, — вів далі чоловік. — Це таке, що з піснею братається, дивним голосом славиться, старими й молодими поважається.

Подумав мандрівник і повів покупця в ряд, де продавалися кобзи. Догадався чоловік, що треба придбати синові козацьку багатострунну порадицю. Зрадів наймолодший хлопець, беручи до рук звучну кобзу.

— А тепер, порадику щирій, — звернувся чоловік до мандрівника, — допоможи відгадати таємницю. Помираючи, батько заповів берегти те, що ні за які дукати й перли-самовіти не купується, приносить душі відраду, серцю тривогу, народові вічну оздобу. Те, що в огні не горить, на морях не тоне, з словом братається, безсмертям вінчається. Що то воно таке?

Поглянув щирій порадику на чоловіка та його синів і мовив:

— Піснею зветься та таємниця.

Батько з синами щиро дякували добродієві за мудрі поради. З прояснілими думками поверталися вони, проводячи доброго порадику аж на шлях за ярмарковище. Попрощавшись, дивилися услід йому. Бажали щастя й прославляли мудрість Григорія Сковороди.

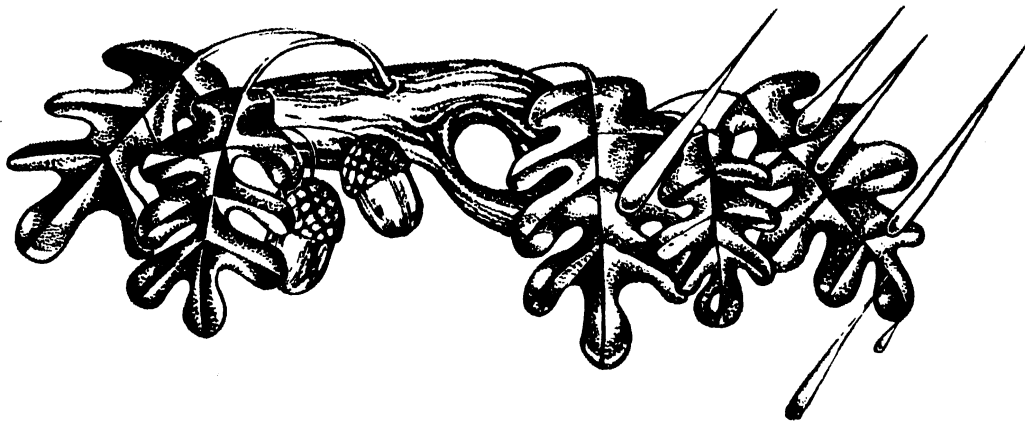
(І. Пільгук. "Григорій Сковорода")

ЖОВТЕНЬ

Червоно й жовто розмальовує
Він і берези, і кленки.
Стоять, пишаються обною
Ліси, сади і байраки.

Над ними сонце низько-низько —
В гілки вплелися промінці.
...На пагорбку біля берізки
Зійшлись погрітися зайці.
Та сонечко не припікає
Так, як у літку теплі дні,
Надворі осінь.
В гущавині
Горішки білочка збирає.
Вже не почуєш голосистих
Пташок у лісі й на ланах...
Їжак опале жовте листя
Поніс у нору на голках.

Л. Ковальчук

В. Сосюра

* * *

Як змінився небокрай,
як змінився...
Ой чого ж ти, жовтий гай,
зажурився?

Чи тому, що вітру свист
серце крає,
чи тому, що жовтий лист
облітає?

Що не лине вже дзвінкий
птичий цвенькіт?
Ще ж ти будеш, гаю мій,
зелененький!

ПРО ЩО ТИ, ДОЩЕ?

Небо, що виблискувало блакиттю, тепер сіре, наче ті поля, що холонуть на вітрі. Дощі, які ще недавно тепло омивали землю, — мрячливі, навівають смуток.

Потемніло, захвилювалося лісове озеро. Тужать білокорі берези: так і не встигли загоріти під щедрим літнім сонцем. Дощові потічки стікають по колючих гривах ялин. Тріпоче жовтобагряне листя й падає з тихим шурхотом долі.

Від негоди білки поховалися в дуплах. Миші — в норах. Мурахи позамикалися в своїх мурашниках. Не чути веселої синиці, і не поспішає на виклики "швидка допомога" лісу — невтомний дятел...

Краплі скроплюють посохлу траву. Дрібнотять по калюжках. Дзижчать, наче комарики. Здається, ніби десь далеко-далеко глухо відлунують дзвіночки.

Я намагаюсь зрозуміти безугавне лопотіння листя дерев і дзюрчання струмків.

— Про що ти шепочеш, листя? А про що ти, доще?

Небо хлюпає на землю:

— Про осінь...

Ю. Коваленко

ТАБОРЯНИ ГОВОРЯТЬ

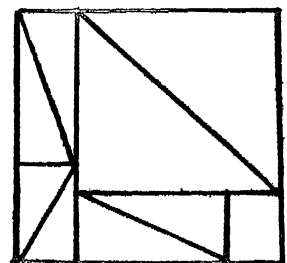
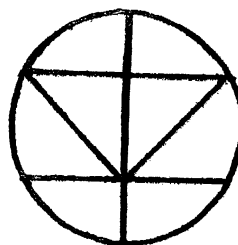
Володимир Мусій — Мені на таборі дуже весело.

Віктор Юхименко — Мені подобається спати в кімнаті із своїми друзями і плавати човном із Володимиром.

Андрій Король — Я люблю спати в шатрі.

Володимир Співак — На оселі "Україна" — гарний басейн. Як скінчать решту будови, то оселя ще кращою стане.

("Таборові Вісті" табору Юн. ОДУМ-у ім. В. Симоненка. Серпень 1977 р., оселя "Україна").

Правильне укладання фігур прислала юн-одумівка Світлана Ліщина.

ВІДГАДКИ ЗАГАДОК У Ч. 257 І 259

1. Мороз. 2. Лід. 3. Молоко.

1. Олівець. 2. Книжка. 3. Правда. 4. Географічна карта. 5. Лист.

**Чи ви вперше вносите
аплікацію, щоб одержати
число соціального
забезпечення?**

**Якщо ви загубили свою
картку або хочете змінити
свої особисті дані, не
слухайте як хтось то вносив
аплікацію минулого року!**

Тут зайшли дві зміни.

Де вносити аплікацію, щоб одержати число соціального забезпечення, і що вам треба подати з нею? Де? У вашому місцевому уряді Асекураційної комісії на випадок безробіття. Що треба прикласти до неї? Доказ вашої ідентичності. Коли ви канадський громадянин, народжений у Канаді, вам треба подати головний документ, отже свідоцтво народження або свідоцтво хрещення, видане в Квебеку. Натуралізовані громадяни мусять представити свої громадянські папери. Коли ж ви є імігрантом, легально впущеним до Канади, ваш паспорт чи іміграційний документ вистачать. В цьому випадку вам треба подати оригінали або їх завірени копії.

Вам треба прикласти ще один документ ідентичності. Це мусить бути офіційний документ з вашим прізвиськом, поданим у ньому, отже дозвіл на ведення авта, шкільне свідоцтво тощо. Тут вистачить і їх фотокопія.

Аплікаційні форми можна дістати в урядах Асекураційної комісії на випадок безробіття, в поштових урядах, в Канадських центрах робочої сили та в окружних податкових урядах. Коли ми вимагаємо від вас показати ті важливі документи, ми не хочемо, щоб ви їх втратили. Саме тому ми просимо вас з'явитися особисто у вашому місцевому уряді Асекураційної комісії. Його службовці зразу підтвердять, що ви показали їм потрібні документи. Вони й допоможуть вам заповнити аплікацію та пішлють її до Оттави. Тоді ви зможете відразу забрати свої документи додому. А картку соціального забезпечення одержите поштою.

Така сама проста процедура матиме місце, коли вам треба замінити загублену картку соціального забезпечення. Або коли ви хочете змінити своє прізвище або інші дані.

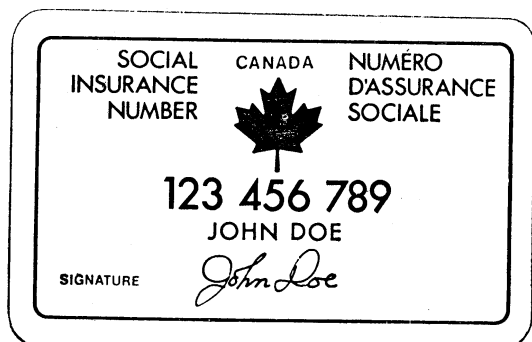
Якщо вам неможливо піти до місцевого уряду Асекураційної комісії, ви можете звернутися до Канадського центру робочої сили. Ви можете також післати свою аплікацію поштою просто до Оттави, але тоді мусите прикласти оригінали своїх документів або їх завірени копії.

Встановлення вашої ідентичності це найпевніший спосіб, щоб картка соціального забезпечення належала управненій людині. А це таки дуже важливе. Бо дана картка ваша і тільки ваша.

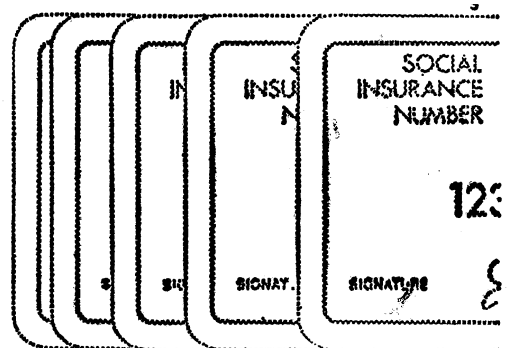

Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

**Ваше число
соціального
забезпечення:
воно ваше
і тільки
ваше**

Євген ГУЦАЛО

НАОДИНЦІ З ПРИРОДОЮ

Коли залишаєшся наодинці з природою, то різні бувають моменти просвітлення для твого ества.

Подув вітерцю, крапля дощу, спалах блискавки раптом стають тобі такі близькі й зрозумілі, що ти — якби це було під силу! — затримав би їх назавжди, аби назавжди зберегти пробуджені ними відчуття.

Десь у дитинстві зазірав у очі квітів, намагаючись по їхніх поглядах — білих, блакитних, рожевих, жовтих — прочитати те, що вони, безумовно виражали. А, безперечно ж, мали виражати, як виражали очі твої, чи твоєї матері, чи твоїх товаришів, і лише потрібне було якесь внутрішнє зусилля, якесь раптове просвітлення твоєї душі, щоб усе стало тобі приступне й зрозуміле... Проте квіти весело й добре дивилися на тебе, на всенький білий світ, щось при тому виражали їхні різнокольорові погляди, й іноді тобі починало здаватися, що ось-ось, якась мить — і ти осягнеш, і ти зрозумієш! Але мить та не наставала, можливість її лише відчувалася тобою, і ті погляди квіток залишилися так і нерозкритими...

Неспокій оволодівав еством — була таємниця в світі рослин, ти відчував її, здавалося, годен розкрити її, здатен осягнути її сокровенний смисл... але вона залишалася десь біля твоєї свідомості, на її берегах, і ти лише смутно міг відчувати їх і здогадуватися в чому вона полягає.

Вас ніколи не тривожило відчуття знайомості якоїсь місцевості — лісу чи поля, де ви ніколи раніше не бували й куди навідалися вперше? Це відчуття знаходить раптово, ні з того, ні з сього, воно пригнічує вас, настроює на журливий лад, і ви, дивуючись, починаєте впізнавати навколо себе те, з чим раніше ніколи не стикалися... Глиняний горбок, у підніжжі сіріють печерки, з яких беруть глину; на горбку супиться облізлого стріхою хатина, а коло неї похилені ворітця; червоний півень самотиною стоїть на стежці, високо задерши голову; йде смаглявий хлопчина, як він уже колись йшов перед вами, й дивиться на вас знайомим поглядом; ось-ось обізветься до вас, як до свого близького, й ви остаточно впевнитесь, що вже колись зустрічалися; і так само тоді небо лягло донизу сизий натомлений спокій; й таке саме тоді мали ви відчуття — гострої знайомості, неодноразової повторюваності цієї картини й цих відчуттів.

А чи переживали ви коли, довгий час залишаючись наодинці з природою (над лісовою річкою, скажімо), чи переживали ви не так коротку мить, як тривале відчуття, що душа ваша зливається з цими деревами і їхнім тихим шумом, з течією зеленої води, що вона становить одне ціле з рівномірним погойдуванням очеретини, побіля якої з'являються плавні півкола, одне ціле з розсипищами білого піску, з сонячними спалахами на хвилях? Начебто раптово душа природи стала вашою власною, а ваша злилася з душею природи, й тепер ви вже ніколи не зможете бути самі по собі, ви наче стали бранцем природи. Бранцем

спокійним, який не бунтуватиме, не вириватиметься з полону цього дивовижного сприйняття і злиття з навколишнім світом. Наче вивітрилося, сплигло з вашого ества все людське, все звірине, все те, що єднало вас зі світом бурхливих пристрастей, а натомість наділені ви даром сприймати одвічну сутність плину води, погойдування очеретини, сонячного блиску на хвилях, перешіптування лісового листя над вашою головою. Слухаєте голос природи в самому собі, й говорите вона до вас не так, як то вам може здаватися, а власним тоном. Ви втрачаєте відчуття своєї істоти, ви перестаєте усвідомлювати себе — натомість відчуваєте зараз річку, ліс, повітря, усвідомлюєте все це сукупно. Ви наче стали на якийсь час органом, з допомогою якого природа усвідомлює саму себе, намагається зрозуміти в усіх зв'язках.

Природа — наймудріший співрозмовник, рівного їй нема; вона допомагає вам відкрити в собі якості, про які ви й не підозрювали... Вам ніколи не здавалося (отак — раптово, несподівано, коли ви про це зовсім і не думаєте, а просто дивитесь на нічну зірку чи на зарослий бур'янами горбок), що ви вже жили на цьому світі? У вас немає певності в тому, ким або чим ви тоді були. Можливо, найдрібнішою мурахою, що разом з іншими клопочеться в хідниках свого мурашника; можливо, були ви польовим зайцем з його жадобою бігати й жити — бо чого ж ото вас ріже по серцю його передсмертний крик, чому він для вас такий зрозумілий і вражаючий; а то могли ви бути калиною, її білим пахучим квітом, її ягодами — червоним боєм тих ягід і їхньою гіркотою. Могли ж бути, могли, бо хіба пам'ятає про ті перевтілення не живе в вас, хіба вона іноді не просинається, щоб гостро нагадати про ваше минуле життя, хіба ви іноді не відчуваєте, що вам близький, як свій власний, страх загнаного звіра, що якнайглибше здатні осягнути тремтіння тополиного листка в місячну ніч?

Коли залишаєтесь наодинці з природою... Ще про одне хочеться запитати, — а чи не здавалось вам, що на цій землі живете ви вічно, що вашому життю немає початку, що й кінця йому теж не буде? Бо ж не може, правда, що не може обірватися раптом на півшелесті, на півплеску оцей світ, не може перестати існувати пісня вітру, його любов — то впокорена й лагідна, а то жагуча й бурхлива. І ніхто вам не скаже, ніхто не вгадає, яких форм набере воно в майбутньому — будете ви глиною, порохом чи золотим місячним промінням, будете ви кущиком татарського зілля на якомусь болоті, чи тужливим летом павутиння бабиного літа, будете ви сивим лепетом любистку в грозову ніч, а чи найкращою барвинкою у семибарвній веселці над рідним або ж над чужим краєм...

Наодинці з природою прислухаєшся до биття свого серця, і в його битті вловлюєш, як уперто, як вагомо й значуще б'ється серце вічності, серце самої природи.

"Запах крону"

УКРАЇНЦІ В СВІТІ

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я В САВТ БАВНД БРУКУ

Дев'ятий собор УПЦ у США вирішив, що центром українського православ'я поза межами України має бути Савт Бавнд Брук. Заплановано спорудити там культурний центр, зміцнити організаційну структуру УПЦ у США та обговорено справу кандидатів у священники і єпископи. Митрополита Мстислава нагороджено титулом Блаженнішого, а єпископа Константина піднесено до сану архієпископа. У соборі взяли участь: митрополит Мстислав і три архієпископи: Марко, Орест і Константин. Протопресвітера о. А. Селепину переобрано головою Консисторії УПЦ.

У 80-РІЧЧЯ ПЕРШИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В БРАЗІЛІЇ

Цього року українці в Бразилії відзначають 80-річчя від часу заснування там першої української церкви, першого українського товариства і першої української школи.

Першу українську церкву збудовано з дерева 1897 року в тодішній колонії Ріо Кляро. Ця церква збереглася донині. 25 липня 1897 р. о. Никон Роздольський заснував перше культурно-освітнє товариство "Просвіта" і відкрито першу школу, в яку вписалося 40 дітей. Вчитель о. Н. Роздольський безкоштовно навчає дітей релігії, української мови, рахунків і португальської мови.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА В БУЕНОС АЙРЕСІ

В Буенос Айресі, Аргентині, існує Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка. Її управу очолюють: Михайло Фітьо — голова, П. Крижанівський — писар і Володимир Каплун — культ.-освітній референт. Вона звернулася до української молоді своєчасно зголошуватись до Капелі, особливо ті з молоді, що їх Бог обдарував музикальним слухом та голосом.

При централі Т-ва "Просвіта" продовжує роботу балетна студія під проводом хореографа Юрія Димітрієвича.

ІСТОРІЯ ОДНОГО РУКОПІСУ

Любителі українських рукописів привезли до Америки рукопис повісти Марко Вовчок (Марії Маркович) "Козацька кров", написаної 1857 р. Цей рукопис разом з іншими архівними матеріалами продано бібліотеці Манітобського університету. Була спроба цю уцілілу повість видати за допомогою української громади, але не пощастило.

Підсоветські літературознавці дістали відбитку рукопису від університету й видали повість в Києві.

Т-ВО "ПРОСВІТА" В ПАРАГВАЮ

Народний дім "Просвіти" в Енкарнаціон, у Парагваю, є найкращий будинок із усіх існуючих "Просвіт" у Південній Америці. Пам'ятник Тарасові Шевченкові — на Площі Зброї поблизу нашої церкви. Все це разом є прикрасою дільниці міста Енкарнаціон.

Управу "Просвіти" очолює Степан Худик. Його заступник і голова Шевченківського комітету — Микола Ремизовський, секретар — Михайло Хомин, заст. секретаря — Шостак, скарбник — Кость Баранський, заст. скарбника — Григорій Савчук. Ревізійна комісія: голова — Михайло Івасютин, Василь Баран і Василь Олійник — члени.

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (ОДУМ) В ЧІКАГО

запрошує всіх на

ЗУСТРІЧ НОВОГО 1978 РОКУ

що відбудеться

в суботу 31-го грудня 1977 року в
RAMADA GRAND BALLROOM

при Higgins i Mannheim
коло Огера аеропорту

До ваших послуг:

УКРАЇНСЬКА ОРКЕСТРА "ВЕСЕЛІ ЧАСИ"
та БЕЗКОШТОВНИЙ БУФЕТ

від години 10:00 до 11:30 вечора

ЗАМОВЛЯЙТЕ СТОЛИКИ

ТЕЛЕФОНІЧНО: 775-5974 або 259-9207

Початок: 9 година вечора — Вступ 15.00 дол.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Автором вірша "Облітають квіти", друкованого у вересневому числі, є В. Сосюра.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні щадничі **7-8½ %** пляни
- Дає малі і великі, особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекюрацію на заощадження до \$ 2.000 на позички до \$10.000 після вимог КЮМІС
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду даром
- Дає різні фінансові поради
- Дає паспортні гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добрі кредитові звіти
- 27 років на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.

Toronto, Ont. M5T 2S6

Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West

Toronto, Ont. M6S 1N9

Tel. 763-5575

ГУМОР

**

— Все тіло болить!
— Багато працював?
— Ні, ми кілька днів тому купили меблі ультрамодерні. Сьогодні я виявив, що сплю в книжковій шафі.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

ЖЕРТВУВАЛИ:

Збірка під час тризни на нев'янучий вінок св. п. Галини Терещенко, Філадельфія, США	\$47.00
Вовк Володимир, Мінеаполіс, США, в пам'ять діда св. п. Івана Білоуса та тітки св. п. Анни Кузьм'юк, які упокоїлись у 1977 р.	30.00
Із 25-літнього ювілею подружнього життя Катерини і Михайла Сірків, Ошава, Канада	22.50
Кальман Євген, Ювінг, Н. Дж., США, на нев'янучий вінок св. п. Марії Левченко	10.00
Левченко Павло, Морісвіл, Пен., на нев'янучий вінок своєї матері, св. п. Марії Левченко	10.00
Мухин Наталка, Сютланд, Мд., США, для відзначення одержання чоловіком проф. Ігорем Мухин, диплома в Меріландському університеті	10.00
Криволап Сергій, Аделаїда, Австралія	9.00
Тначук Антін, Філадельфія, США	5.00
Василенко Семен, Фенікс, Ариз., США	4.00
Нечай Михайло, Монреаль, Канада	4.00
Ступак Степан, Дес Плейнс, Ілл., США	3.00
Кіріченко Олекса, Етобіко, Онт., Канада	2.50
Валер Микола, Вестон, Онт. Канада	2.50

Жертводавцям і прихильникам "М. У." щира подяка!

Ред. й адмін. "М. У."

**

— Ти вивчаєш хемію?
— Ні, це туалетний стіл моєї дружини.

**

— Ти розірвав заручини з Мери?
— Це вона сама не схотіла одружитися зі мною.
— А ти розповів їй про свого багатого дядька?
— Авжеж. І тепер вона моя тітка.

ROCHESTER FURNITURE

CO. LTD.

WAREHOUSE STORE

Великий вибір хатніх меблів:
вітальні, спальні, їдальні,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

423 COLLEGE STREET

Toronto, Ontario

Tel.: 364-1434

АРКА ЗАХІД

2282 Bloor Street West

Toronto 9, Ontario

Tel.: 762-8751

В нас можна набути книжки, українські часописи, та жур-нали, пластинки, друкарські машинки, різьбу та кераміку, полотна, нитки і вишивки.

Маємо великий вибір дарун-ків на різні okazji.

Просимо ласкаво нас відвідати!

**

Писківка. Мені дуже прикро, але нані звеліла сказати вам, що її немає дома.

М-р Джонс. Тоді, будь ласка передайте їй: я дуже радий, що не приходив.

**

— Не йдіть на лекцію Сміта, я чув, що він дуже погано читає.
— Нічого не вдієш! Доведеться йти. Адже я сам — Сміт.

**

— Послухайте, ви ж відповідаєте за багаж?
— Певна річ. От я й відпові-даю: він загубився.

Ціна 75 центів
в США і Канаді

If not delivered please return to:

MOLODA UKRAINA

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA

M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ

ALASKA Fuel Ltd.

83 SIX POINT ROAD

TORONTO, ONT.

M8Z 2X3

24-годинна скоро і солідна
обслуга!

Чищення і направа форнесів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі

Тел.: 231-2281

231-2282

Обслуга гарантована!

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР

чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів

як також різних фасонів
і кольорів

СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

НА ВИПРОДАЖ У ВИДАВНИЦТВІ "МОЛОДА УКРАЇНА" Є ТАКІ ВИДАННЯ:

ПОРАДНИК ОДУМВІЦЯ (частина 1)	\$5.00
ПОРАДНИК ОДУМВІЦЯ (частина 2)	\$7.00
АЛЬМАНАХ ОДУМ-у	\$5.00
М. Ситник. ЦВІТ ПАПОРОТІ. Збірка поезій.	
у твердій оправі	\$6.50
у м'якій оправі	\$5.00
І. Гончаренко. ПРАВИЛА ВИХОВАННЯ ДИТИНИ.	\$1.00
Є. Федоренко. СТИЛЕВІ ШУКАННЯ М. КОЦЮБИНСЬКОГО.	\$1.50
С. Кузьменко. НОБОТАЛАЛАЙВСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ.	
Гумористичні й не гумористичні оповідання	\$4.00

Замовлення присилайте до адміністрації "Молода Україна"